

SCENE 16 • NUMBER 7

Ģimene uz sienas

Maija invites you in for her strong black tea. One wall of her living room is all family photos: her son, her daughter, her late husband, Elīna and her baby brother.

136 Words • 5 Exercises • Duration: 15 min.

Photos on the wall

Latvian

Read & listen online ↗

LEARNING GOAL

I can name family members and say how old people are.

Maija = ■ Lena (Lukas) = ○

Maija opens her door and waves you into her living room.

■ Labdien! Ienāciet. Vai vēlaties tēju?

○ Jā, paldies.

- Mana tēja ir melna un stipra. Kā es!

You take a sip.

- Ak! Ļoti stipra!

One whole wall of her living room is covered in old photos.

- Tik daudz fotogrāfiju! Vai tā ir jūsu ģimene?

- Jā, visa mana ģimene. Tas ir mans dēls. Un tā ir mana meita, Elīnas mamma.

- Cik gadu ir jūsu dēlam?

- Dēlam ir piecdesmit gadi, meitai četrdesmit četri.

A young man laughing, in an old black-and-white photo.

- Kas tas ir? Tik jauns!

- Mans vīrs. Te viņam ir divdesmit gadi.

- Kur viņš ir tagad?

She says it quietly.

- Viņa vairs nav.

- Man ļoti žēl.

- Paldies. Viņš bija ļoti labs cilvēks.

- Te ir Elīna un viņas brālis. Viņš vēl ir mazulis.

○ Cik viņam ir mēnešu?

■ Tikai seši mēneši. Elīnai ir deviņi gadi, gandrīz desmit.

■ Jūsu ģimene ir tālu, Vācijā, vai ne?

○ Jā. Ļoti tālu.

■ Bet jums arī te ir ģimene. Šī māja, Elīna... Un Muris.

Muris jumps onto the shelf and knocks down the one photo that faces the wall. For a second you see a boy's face and curly black hair.

○ Ak! Kas ir tas zēns?

She hangs it back quickly, face to the wall.

■ Nē. Ne tā fotogrāfija.

■ Vēl tēju?

Vocabulary

SMALL WORDS

gandrīz almost

FINDING THE WAY

tālu far

FAMILY

ģimene family

dēls son

meita daughter

māte	mother
mamma	Mum; mother
vīrs	husband
brālis	brother
mazulis	baby

PEOPLE AROUND YOU

zēns	boy
-------------	-----

WHAT THINGS AND PEOPLE ARE LIKE

stiprs	strong
jauns	young

EVERYDAY THINGS

fotogrāfija	photo
--------------------	-------

DATES AND EVENTS

gads	year
mēnesis	month

LISTENING & UNDERSTANDING**L1) WHO SAYS IT**

Read the dialogue again. Who says these words? Tick the right person.

1 Labdien! Ienāciet. Vai vēlaties tēju?

- ☐ A Maija
- ☐ B Lena

2 Viņa vairs nav.

- ☐ A Lena
- ☐ B Maija

L2) WHAT DOES IT MEAN

Tick the right English meaning.

1 Mana tēja ir melna un stipra. Kā es!

- ☐ A And who's this? So young!
- ☐ B My tea is black and strong. Like me!
- ☐ C Yes, thank you.

2 Te ir Elīna un viņas brālis. Viņš vēl ir mazulis.

- ☐ A More tea?
- ☐ B And this is Elīna and her brother. He's still a baby.
- ☐ C So many photos! Is this your family?

L3) HOW DO YOU SAY IT

Tick the right Latvian sentence.

1 How old is your son?

- ☐ A Cīk gadu ir jūsu dēlam?
- ☐ B Mana tēja ir melna un stipra. Kā es!
- ☐ C Kas tas ir? Tik jauns!

2 Your family is far away, in Germany, isn't it?

- ☐ A Viņa vairs nav.
- ☐ B Jūsu ģimene ir tālu, Vācijā, vai ne?
- ☐ C Paldies. Viņš bija ļoti labs cilvēks.

L4) PUT THE WORDS IN ORDER

Write the words in the right order on the line.

- 1**

- 2**

L5) WHAT HAPPENS FIRST

Number the lines in the order they come in the scene.

- ☐ Mana tēja ir melna un stipra. Kā es!
- ☐ Cik viņam ir mēnešu?
- ☐ Viņa vairs nav.
- ☐ Dēlam ir piecdesmit gadi, meitai četrdesmit četri.
- ☐ Ak! Kas ir tas zēns?

SCENE 16 • WORDS

Ģimene uz sienas

The family on the wall

4 Exercises • Duration: 10 min.

Photos on the wall

Latvian

Read & listen online

stiprs
strong

fotogrāfija
photo

ģimene
family

dēls
son

meita
daughter

māte
mother

gads
year

jauns
young

vīrs
husband

brālis
brother

mazulis
baby

mēnesis
month

Words

FROM THE SCENE

stiprs

strong

Ak! Ļoti stipra!

fotogrāfija

photo

Nē. Ne tā fotogrāfija.

ģimene

family

Jūsu ģimene ir tālu, Vācijā, vai ne?

dēls

son

Cik gadu ir jūsu dēlam?

meita

daughter

Dēlam ir piecdesmit gadi, meitai četrdesmit četri.

māte

mother

gads

year

Cik gadu ir jūsu dēlam?

jauns

young

Kas tas ir? Tik jauns!

vīrs

husband

Mans vīrs. Te viņam ir divdesmit gadi.

brālis

brother

Te ir Elīna un viņas brālis. Viņš vēl ir mazulis.

mazulis

baby

Te ir Elīna un viņas brālis. Viņš vēl ir mazulis.

mēnesis

month

Cik viņam ir mēnešu?

gandrīz

almost

Tikai seši mēneši. Elīnai ir deviņi gadi, gandrīz desmit.

tālu

far

Jā. Ļoti tālu.

zēns

boy

Ak! Kas ir tas zēns?

NEW WORDS**tēvs**

father

Mans tēvs dzīvo Hamburgā.

vectēvs

grandfather

Te ir vectēvs.

māsa

sister

Man ir viena vecāka māsa.

VOCABULARY & COMMUNICATION**W1) WHAT DOES IT MEAN?**

What does it mean?

1 fotogrāfija

- ☐ A photo
- ☐ B phone
- ☐ C book

2 māte

- ☐ A mother
- ☐ B dog
- ☐ C only

3 mēnesis

- ☐ A month
- ☐ B everybody / everyone
- ☐ C small

4 vīrs

- ☐ A tired
- ☐ B husband
- ☐ C master of the house, the one in charge

5 meita

- ☐ A gentleman, Mr, sir
- ☐ B seventeen
- ☐ C daughter

6 zēns

- ☐ A fridge
- ☐ B granddaughter
- ☐ C boy

W2) COMPLETE THE CONVERSATION

Fill the gaps with the words from the box.

Mana Tik Ak Labdien

_____! Ienāciet. Vai vēlaties tēju?

Meaning: Good day! Come in, come in. Some tea?

Tik Labdien Ak Mana

_____ tēja ir melna un stipra. Kā es!

Meaning: My tea is black and strong. Like me!

Mana Tik Labdien Ak

_____! Ļoti stipra!

Meaning: Oh! Very strong!

Ak Labdien Tik Mana

_____ daudz fotogrāfiju! Vai tā ir jūsu ģimene?

Meaning: So many photos! Is this your family?

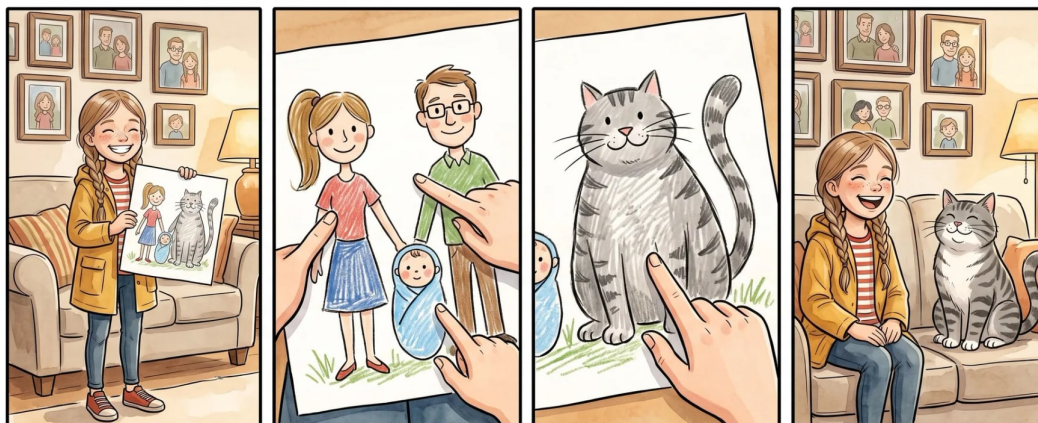
Jā Labdien Ak Mana

_____, visa mana ģimene. Tas ir mans dēls. Un tā ir mana meita, Elīnas mamma.

Meaning: Yes, my whole family. This is my son. And this is my daughter, Elīna's mother.

W3) LOOK! THIS IS MY WHOLE FAMILY.

Fill the speech bubbles.

vectēvs ģimene Muris brālis

Elīna: Skaties! Visa mana _____.

Elīna: Te ir mamma, tētis un mans _____. Viņš vēl ir mazulis.

Lena: Kas tas ir? Tavs _____?

Elīna: Nē! _____. Viņš arī ir mans brālis!

Meaning: 1. Look! This is my whole family.

2. This is Mum, this is Dad, and this is my brother. He's still a baby.

3. And who's this? Your grandfather?

4. No! That's Muris. He's my brother too!

W4) CONNECT THE MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

① Mana tēja ir melna
un stipra. Kā es!	⑤ A My tea is black and strong. Like
me!
② Ak! Ļoti stipra!	⑥ B Good day! Come in, come in.
Some tea?
③ Labdien! Ienāciet.
Vai vēlaties tēju?	⑦ C Yes, thank you.
④ Tik daudz
fotogrāfiju! Vai tā ir
jūsu ģimene?	⑧ D So many photos! Is this your
family?
⑤ Jā, paldies.	⑨ E Oh! Very strong!

SCENE 16 • GRAMMAR

Māsa, brālis, vecāki

Family ownership and age

6 Exercises · Duration: 20 min.

Photos on the wall

Latvian

Read & listen online

Family ownership and age

Use genitive owners before their noun: **Elīnas mamma**, Elīna's mother; **Maijas dēls**, Maija's son. Masculine names **Jānis** and **Toms** have genitives **Jāņa** and **Toma**.

Age uses a dative person plus **ir**: **man ir trīsdesmit gadi**. **Cik jums ir gadu?** asks how old someone is. For a baby use months: **viņam ir seši mēneši**.

The learner has **viens jaunāks brālis** and **viena vecāka māsa**. Masculine and feminine comparison endings agree with the sibling, not the learner. **Mans vīrs**, my husband, and **mana sieva**, my wife, identify the person.

Form	Example	Meaning
jums	Cik jums ir gadu?	How old are you, polite?
Man	Man ir trīsdesmit gadi.	I am thirty.
dēls	Tas ir Maijas dēls.	That is Maija's son.
meita	Tā ir Maijas meita.	That is Maija's daughter.
jaunāks	Man ir jaunāks brālis.	I have a younger brother.
vecāka	Man ir vecāka māsa.	I have an older sister.
jauns jauna	Es esmu jauns. Es esmu jauna.	I am young.

Form	Example	Meaning
jauns	Jūs esat jauns.	You are young, polite.
jauna	Jūs esat jauna.	

Cik jums ir gadu?

How old are you, polite?

Man ir trīsdesmit gadi.

I am thirty.

Tas ir Maijas dēls.

That is Maija's son.

Tā ir Maijas meita.

That is Maija's daughter.

Man ir jaunāks brālis.

I have a younger brother.

Man ir vecāka māsa.

I have an older sister.

Es esmu jauna (**jauns**).

I am young.

Jūs esat jauna (**jauns**).

You are young, polite.

GRAMMAR**G1) NOTICE THE USEFUL PATTERN**

Underline the form practised in this unit.

1 Cik jums ir gadu?

Meaning: How old are you, polite?

2 Man ir trīsdesmit gadi.

Meaning: I am thirty.

3 Tas ir Maijas dēls.

Meaning: That is Maija's son.

4 Tā ir Maijas meita.

Meaning: That is Maija's daughter.

G2) CHOOSE THE FORM

Use the English meaning and the pattern in this unit.

1 Cik _____ ir gadu?

- ☐ A mums
- ☐ B jums
- ☐ C man

Meaning: How old are you, polite?

2 _____ ir trīsdesmit gadi.

- ☐ A Tev
- ☐ B Man
- ☐ C Jums

Meaning: I am thirty.

3 Tas ir Maijas _____.

- ☐ A dēls
- ☐ B dēlam
- ☐ C dēlu

Meaning: That is Maija's son.

4 Tā ir Maijas _____.

- ☐ A meitu
- ☐ B meitai
- ☐ C meita

Meaning: That is Maija's daughter.

5 Man ir _____ brālis.

- ☐ A jaunāks
- ☐ B jaunāka
- ☐ C jaunāki

Meaning: I have a younger brother.

6 Man ir _____ māsa.

- ☐ A vecāka
- ☐ B vecāki
- ☐ C vecāks

Meaning: I have an older sister.

7 Es esmu _____.

- ☐ A jauni
- ☐ B jauna
- ☐ C jaunas

Meaning: I am young.

8 Jūs esat _____.

- ☐ A jaunas
- ☐ B jauna
- ☐ C jauni

Meaning: You are young, polite.

G3) COMPLETE THE MESSAGES

Fill the gaps with the words from the box.

dēlu dēls

Tas ir Maijas _____.

Meaning: That is Maija's son.

meitu meita

Tā ir Maijas _____.

Meaning: That is Maija's daughter.

jaunāka jaunāks

Man ir _____ brālis.

Meaning: I have a younger brother.

vecāks vecāka

Man ir _____ māsa.

Meaning: I have an older sister.

jauni jauna

Es esmu _____.

Meaning: I am young.

jauni jauna

Jūs esat _____.

Meaning: You are young, polite.

G4) BUILD A SENTENCE

Put the words in order.

1

jums

gadu?

Cik

ir

Meaning: How old are you, polite?

2 gadi. Man ir trīsdesmit

Meaning: I am thirty.

3 ir Maijas Tas dēls.

Meaning: That is Maija's son.

4 Maijas ir meita. Tā

Meaning: That is Maija's daughter.

5 jaunāks Man brālis. ir

Meaning: I have a younger brother.

- 6 Man vecāka māsa. ir

Meaning: I have an older sister.

G5) WHAT WOULD YOU SAY?

Choose the right words for the situation.

1 How old are you, polite? You say:

- ☐ A Cik man ir gadu?
- ☐ B Cik jums ir gadu?

2 I am thirty. You say:

- ☐ A Man ir trīsdesmit gadi.
- ☐ B Tev ir trīsdesmit gadi.

3 That is Maija's son. You say:

- ☐ A Tas ir Maijas dēlu.
- ☐ B Tas ir Maijas dēls.

4 That is Maija's daughter. You say:

- (A) Tā ir Maijas meita.
- (B) Tā ir Maijas meitu.

G6) CONNECT MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

(1) Tā ir Maijas meita.	(A) That is Maija's daughter.
(2) Tas ir Maijas dēls.	(B) I am young.
(3) Es esmu jauna.	(C) You are young, polite.
(4) Man ir vecāka māsa.	(D) I have a younger brother.
(5) Man ir trīsdesmit gadi.	(E) That is Maija's son.
(6) Cik jums ir gadu?	(F) I am thirty.
(7) Jūs esat jauna.	(G) I have an older sister.
(8) Man ir jaunāks brālis.	(H) How old are you, polite?